

అర్జునుని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా నున్నాడని
అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా
నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు
నీయముగా నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు.

అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా నున్నాడని
అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా
నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు
నీయముగా నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు.

పిచ్చివాడు

అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా నున్నాడని
అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా
నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు
నీయముగా నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు.

అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా నున్నాడని
అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా
నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు
నీయముగా నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు.

అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా నున్నాడని
అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు నీయముగా
నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు. అతనిని దుష్టాచారములను దూరముగా నుండి నిరసించుటకు
నీయముగా నున్నాడని అనుకుంటున్నాడు.

సూర్యబింబం పశ్చిమాద్రిలో సగం మునిగివుంది. ఎర్రటి కాంతులు
క్రమక్రమంగా పేలవం అయిపోతున్నాయి. సాలేరు పశువుల్ని
ఇంటికి తోలుకుపోతున్నాడు. దూరాన గుళ్ళో గంటలు గణగణ మోగు
తున్నాయి. గబగబ గుళ్ళోకి వెళ్ళాడు ఈశ్వరయ్య. గుడిచుట్టూ మూడు
ప్రదక్షిణాలు చేశాడు. గర్భగుడికి వెళ్ళాడు. చేతులు కాళ్ళూ తేలిపోతు
న్నాయి. కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుని నిలబడిపోయాడు. మనస్సు చిక్క
బట్టుకుని వెనక్కు తిరిగాడు. శివశివ అనుకుంటూ మెల్లిగా బైటకు
వచ్చాడు, కాళ్ళు కదలడం లేదు. తిమ్మెరలు ఎక్కి మొద్దుబారిపోయినట్లు
అయిపోయినాయి. చైతన్యరహితంగా ముందుకు సాగాడు. కళ్ళు చెదిరి

పోతున్నాయి. ఒక గలతరిస్తోంది. పట్టపడనీయక అట్లాగేనడుస్తున్నాడు. ఇంటి ముందరకు వచ్చేటప్పటికి మనస్సు చెదిరిపోయినట్టనిపించింది. గుండె గుభేలుమంది. అటూ ఇటూ పరకాయించాడు, పెద్దగా ఆయాసపడి పోతున్నాడు. గుమంతులోకి అడుగు పెట్టాడు.

'గోపిగా : ముందర గదిలో ఎవరున్నారు చూడు...' అంటూ పాలు పితకబోతున్న పాలేరును మెల్లిగా పిలిచి అడిగాడు.

'చిన్నమ్మగారు...వున్నారండి :...'

'అమ్మగారు ఎక్కడున్నారా :...' అదుర్దాగా అడిగాడు.

'ఇక్కడ కనిపించటం లేదండి... లోపల వున్నారేమో !'

'మెల్లిగా పోయి అమ్మగారితో నేను పిలుస్తున్నానని చెప్పి తీసు తురా...ఉష్...చాలా మెల్లిగా...ఎవరికీ వినిపించకూడదు...'

పాలచెంబు దఖాలున క్రింద పడేశాడు పాలేరు. వణుక్కుంటూ లోపలికి వెళుతున్నాడు.

'పాలేవిరా!...' ఒక సన్నటి కంఠం, అతణ్ణి నిలవేసింది.

రెండు గుటకలు వేశాడు. మాట రాలేదు.

'ఏమిటి? అట్లా మొద్దులాగ నిలబడిపోయినావు...మాట్లాడవేరా!

అట్లా చూస్తూ వేమిటి!...' అంటూనే జ్యోతి వెళ్ళిపోయింది.

'అమ్మగారు...' ఇంకా ఏమీ అనటానికి తోచలేదు.

బాగా ఆయాసపడి పోతున్నాడు. లోపల్నుంచి ఉప్పెనలాగ వచ్చి పడుతున్న అమ్మగార్ని చూసి దడదడలాడి పోయాడు. అమ్మగారు హత్తిగా దగ్గరకు వచ్చేసింది.

'అమ్మగారు...అయ్యగారు...' అంటూ వెనక్కు తిరిగాడు.

ఈశ్వరయ్య చప్పున సంజ చేశాడు. అటు ఇటు చూసి చప్పున పరమేశ్వరి గదిగుమ్మందగ్గరకు వచ్చి, నిలబడింది తటపటాయిస్తూ. ఆయన కూడా వచ్చేశాడు. భర్త మొహం చూడంగానే చెడ గాభరా పడింది, ఆయన మొహం అంత భయంకరంగా ఉంది.

'ఏమిటండీ!...' అన్నది ఆదుర్దాగా.

'కుమారుడు వస్తున్నాడు' అన్నాడు ఎంతో బింకంగా.

'ఎప్పుడు!...ఎట్లా! ఎవరు చెప్పారు!...' పరమేశ్వరి బిత్తరు చూపులు చూస్తోంది. చేతిలోని తెలిగ్రాం మళ్ళీ ఒకసారి చదివాడు. 'అవును రేపే వస్తున్నాడు. ఎవ్వరికి చెప్పక, నాకేమీ తోచటంలేదు. ఏంచెయ్యాలో అర్థం కావటంలేదు.' తపనపడిపోతున్నాడు.

'ఏం చెయ్యమంటారు మరి!' పరమేశ్వరి నొక్కి అడుగుతోంది.

'అదుగో ఎవరో వస్తున్నట్టున్నారు...' ఈశ్వరయ్య ఉలిక్కిపడి వెళ్లబోయాడు.

పరమేశ్వరి వట్టురాలై పోయింది.

'ఏమిటే అమ్మా! అట్లా వింటావా?' వస్తూవస్తూనే జ్యోతి అడిగింది.

'ఏం లేదులే!..., నీపని చూసుకోరాదూ! ప్రతి దానికి...' విను క్కుంది.

'ఎప్పుడూ నాపనేనా చూసుకోవటం? కాస్తంత నీకు కూడా సహాయం చేద్దామని వచ్చా!'

'అమ్మ తల్లి! ఎంత ప్రేమే నామీద! పాపం వచ్చావు... ఇప్పుడేమీ అక్కర్లేదు కాని, అవసరం వచ్చినప్పుడు పిలుస్తాకావి, నీకేమన్నా పనుంటే చూసుకో...'

'నీ కవసరము వచ్చినప్పుడు నాకు తీరుబడి వుండదూ!...'

'అట్టే పేలక వెళ్ళమంటే వెళ్ళ!...'

జ్యోతి మూతి ముడుచుకుని వెళ్ళిపోయింది.

'అక్కయ్యా : నీకోమాట. ఎవ్వరితో చెప్పదు...అ! ఏం లేదు అమ్మ ఏమిటోగా వుంది. నాన్నేమో చప్పున వాకిట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. చెప్పమంటుంటే విసుక్కుంటోంది. నువ్వడుగు చెపుతుందేమో!' జ్యోతి అక్కయ్య చెవిలో మెల్లిగా ఊదించింది.

'అమ్మా : ఏమిటే!...' యమున తల్లిదగ్గరకు వచ్చింది.

'అది చెప్పిందా ఏమిటి!...'

'అసలు ఏమిటే!...'

'ఏంలేదు...ఒక్కమాట. జ్యోతితో కూడా అనద్దు, రేపు కుమారుడు వస్తున్నాడు!...'

'నిజంగానా!...'

'ఉష్!' బిగ్గరగా మాట్లాడకు, ఎవరితోనైనా అనేవు కొంపతీసి...'

'ఇప్పుడెట్లాగు?'

'ఏమో నాకేమీ అర్థం కావటంలేదు...కస్తూరి ఏంచేస్తోంది ? ఎక్కడుంది...?'

'దొడ్లో అంట్లు తోముతోంది...'

'జాగ్రత్త! దాని చెవిన పడనీక...చాలా ఇదిగా వుండాలి.'

'రేపు వస్తే తెలీదా!'

'వచ్చిన తర్వాత కూడా తెలీకూడదు...ఏదో ఉపాయం ఆలోచించాలి...'

'ఎట్లా చేస్తావు?'

'ఇప్పుడేమీ మాట్లాడకు...ఎవరో వస్తున్నట్లున్నారు !...'

'పెద్దన్నయ్య వచ్చాడే!...'

'వచ్చాడూ!...'

'అదుగో ఆమ్మగారు ఎదురువస్తోందిగా! భర్తను ఆహ్వానించి తీసుకుపోవటానికి...'

'చీ! చీ! ఎంత సిగ్గులేకపోయింది! వాడి బ్రతుకూ ఒక బ్రతుకేనా, పెళ్ళానికి బానిస అయిపోయాడు. ఆ మోజేమిటో అర్థంకాదు...'

'అదుగో వదిన మనవైపుకే చూస్తోందే...'

'చూస్తే ఏం ? చంపుతుందా?...'

'మహావిషపుచూపు !...'

'అవునే ఆమ్మా అవును...మనం ఏంచేస్తాం చెప్పు, వాడికర్మ అట్లా కాలిపోయింది. ఆ రాక్షసిని పెళ్లి చేసుకున్నాడు. అనుభవిస్తున్నాడు. ఎవరి ఖర్మ వాళ్ళనుభవించక తప్పేదేముంది చెప్పు !...అవును కాని వాడి విషయం ఎవరితోనూ చెప్పకు, నాన్నగారు బజారు వెళ్ళారు.'

'రేపటికి ఏదో ఏర్పాటు చేస్తారులే...'' పరమేశ్వరి చటుక్కున వెళ్లింది, యమున అక్కడే నిలబడి ఆలోచిస్తోంది.

* * *

'కాత్యాయనీ! ఒక్క మాట...ఇది అతిరహస్యం...ఎవ్వరితోనూ చెప్పకూడదు. రేపు కుమారుడు వస్తున్నాడు...''సనత్ ఎంతో ఉద్వేగంగా అన్నాడు.

'కుమారుడా;...! ఆశ్చర్యంగా అన్నది కాత్యాయని.

'అవును...మా అమ్మకు తెలీకూడదు..మా నాన్నకూ తెలీకూడదు.. వచ్చేదాకా ఇంట్లో ఎవ్వరికీ చెప్పకూడదు. చాలా జాగ్రత్త...అతి రహస్యం...నా కేంచెయ్యాలో తోచటంలేదు. ఎవ్వరికీ తెలీకుండా వాణ్ణి తీసుకురావాలి. కస్తూరికి కూడా ముందుగా చెప్పకు...నాకు చాలా భయంగా వుంది. ఎక్కడకు తీసుకురావటం! ఏంచెయ్యటం..అంతా అయోమయంగా వుంది...' సనత్ తెగ ఆరాటపడి పోతున్నాడు.

'చాలా జాగ్రత్తగా వుండాలి...' కాత్యాయని నివ్వెరపోయి చూస్తోంది.

తలుపుచాటున చప్పుడయినట్లయింది. చప్పున ఈ విషయం మార్చేసి, 'ఏమిటి ఇవ్వాల బజారుకు వెళ్ళదామా!' అన్నాడు సనత్.

'మీ ఇష్టం...రమ్మంటే వస్తాను...' కాత్యాయని చిరునవ్వు మొహంతో భర్తవెపు చూసింది.

'నేను కూడా వస్తాను వదినా!...' అంటూ జ్యోతి తారాజువ్వలాగ వచ్చిపడింది.

భార్య భర్త లిద్దరూ ఒకరి మొహం ఒకరు చూసుకుని నిర్విణ్ణు లయిపోయారు. 'అన్నయ్యకు ఇష్టం లేకపోతే నేను రానులే!'

'నేను వద్దన్నానుచే!...' సనత్ తన స్పృహలోకి వచ్చాడు. అమ్మయ్య ! అనుకుంది కాత్యాయని.

'అట్లాగే నువ్వుకూడా రా!...'అన్నారు ఇద్దరూను.

జ్యోతి ఇంత మొహం చేసుకుని చరచర వెళ్ళిపోయింది.

'ఇందాకటినుంచి ఎక్కడుంది!...'

ఏమో నీకూ అదే అనుమానం వేసింది...అవుతే దాని వలకం చూస్తే మన మాటలు విన్నట్లు కనబడటం లేదులే!...

'నాకూ అదే ధైర్యంగా వుంది!...మరి మీరు రేపు ఏంచేస్తారు!...'

'ఇప్పుడు నన్నేమీ అడగద్దు. ఏంచేస్తానో వాకే తెలీదు...' సనత్ తీవ్రంగా ఆలోచించుకుంటున్నాడు.

జ్యోతి, ఇట్టే బట్టలు మార్చుకుని వచ్చేసింది. కస్తూరి మొహం, ఒళ్లు అంతా మట్టిచేసుకుని బాగా అలసిపోయివచ్చింది. తలవంచుకుని మెల్లిగా గదిలోకి వెళ్ళబోతోంది.

'వదినా...' జ్యోతి, వెనకాలే వెళ్ళి బుజం తట్టింది.

కస్తూరి త్రుళ్లి పడింది. శరీరంలోని వణుకు ఎంతో పేపటికిగాని తగ్గలేదు. 'వణికిపోతున్నావేమిటి వదినా?...'

కస్తూరి ఏమీ మాట్లాడలేదు.

ఆమె చెయ్యి పట్టుకుని చరచర పెరటిలోకి తీసుకువెళ్ళింది. ఆమె! తల వంచుకునే వుంది.

'వదినా! నీకో మంచివార్త చెపుతాను. నాకేమి బహుమతిస్తావు?...

తలెత్తి జ్యోతివంక చూసింది.

'ఏమిటీ అవతారం? శుభ్రంగా సబ్బుతో మొహంకడుక్కురా!

పెత్తెలో ఇన్ని చీరలు పెట్టుకుని ఏమిటాచీరె! మార్చే శెయ్యి...ఎవ్వరితోనూ చెప్పద్దు...పైగా నేను చెప్పానని అసలు చెప్పద్దు...అందరూ నామీద పడతారు...రేపే...రేపే...అన్నయ్య వస్తున్నాడు!...'

'అ!...కస్తూరి కళ్లు గిర్రున తిరిగిపోయాయి. ఒళ్ళంతా చెమటలు కారిపోతున్నాయి. ఉన్నది ఉన్నట్టుగా క్రింద పడిపోయింది. జ్యోతికి గాభరా వేసింది. చకచక పెద్దవదినదగ్గరకు వెళ్లి చెప్పింది.

'ఏమో యిందాకటినుంచి పనిచేసిందిట... కళ్లు తిరిగి క్రిందపడి పోయింది...' ఇంతకంటే ఒక్కమాట చెప్పటంలేదు జ్యోతి.

'కాస్త మొహాన నీళ్లుపోస్తే, అదే లేస్తుంది. దీనికింత ఆర్పాటం ఎందుకంట!' పరమేశ్వరి సలహా ఇచ్చి వెళ్లిపోయింది.

జ్యోతి తత్తర బిత్తర లాడిపోతోంది. స్పృహ వచ్చిన తర్వాత ఏమాటంటుందో, ఏమీ చెపుతుందో అని భయపడిపోయింది. ఎటూ తోచటంలేదు.. ఆ విషయం ఎవరితోనూ చెప్పటానికి వీలేకుండావుంది. జ్యోతికి ఆరాటం ఎక్కువయిపోతోంది. ఎట్లాగైనా ఈ విషయము చెప్పకపోతే తనమీదికి వస్తుందేమో, చెప్పతే ఎవరితో చెప్పటం ? ఎట్లా చెప్పటం? విపరీతంగా మధనపడిపోతోంది. చటుక్కున ఓ ఉపాయం తట్టింది. పెద్ద వదినతో చెప్పితే సరిపోతుందనుకుంది. చాటుగా పిలిచింది.

'వదినా! వదినా! ఒక్కమాట-నువ్వు ఏవ్వరితో చెప్పనని ఒట్టేస్తే ఒక్కమాట చెపుతా! నాకు భయమేస్తోంది. ముందర ఒట్టెయ్యి వదినా!' తొందర పెట్టేస్తోంది జ్యోతి.

'ఒట్టెందుకులే చెప్పు. నే నెవ్వరితో చెప్పనుగా!

'చిన్న వదిన ఎందుకుపడిపోయిందో తెలుసా!' మరే! చాలా పిరికిది. భయస్థురాలు, రాత్రేమో కలొచ్చిందిట కలలో నేమో చిన్నన్నయ్య కని పించాడట. నేను వస్తున్నానని చెప్పాడట. ఆయినా

కలలు ఎక్కడైనా నిజమవుతాయా! ఏమో నాకు తేలీదు మరి. ఒక్కప్పుడు నిజమవుతాయటగా! మరి నే నన్నాను నాకు కలొచ్చింది అన్నయ్య వస్తున్నట్టు అన్నాను. అసలు నాకు కల రాలేదు వదినా! వచ్చినా, అన్నయ్య పస్తున్నట్టు కల రానే రాలేదు. ఈరికే తమాషాకు అన్నాను అంతే! నిజమనుకుందో ఏమో! నా కేమి అర్థంకాలేదు. ఏవేను అమాట అన్నానో లేదో! అమాంతం పడిపోయింది. నా కేం తెలీదు. నేనేం చెయ్యలేదు. ఈ మాట మా అమ్మకు కాని, అక్కయ్యకు కాని తెలసిందంటే చాల ప్రమాదం నాకు భయమేమేస్తోంది వదినా! మాటా పలుకూ లేకుండా నిశ్చలంగా నిలబడిపోయిన కాత్యాయని కళ్ళలోకి చంచలంగా చూస్తూ జ్యోతి నిలబడిపోయింది.

‘ఏమిటి వదినా! అట్లా చూస్తున్నావు నాకు భయమేస్తోంది.’

‘ఏంలేదు! కలొచ్చింది రాత్రి!’ రెండు మూడుసార్లు గుణించుకుంది. అంతే! జ్యోతికి మరింత భయమేస్తోంది. వదినతో చెపితే తన ఆదురా, ఆవేశం చల్లారుతాయేమో అనుకుంటే ఇందాకటికంటే ఎక్కువయిపోయినాయి. మనస్సంతా పరిపరివిధాలపోతోంది. వెళ్ళుతున్న కాత్యాయనిని చూస్తూ అల్లాగే నిలబడి పోయింది జ్యోతి.

‘ఏమిటే అట్లా మొద్దులాగ నిలబడిపోయినావు’ పరమేశ్వరి చటుక్కున అన్నది.

‘నా కేమిటో భయమేస్తోందే? నాకేం తెలియటంలేదు. అమ్మ! నాకు భయంగా వుందే? తల్లిన చుట్టేసుకుంది జ్యోతి.

‘చెపితే వింటావా! ఇంటిపట్టున వుండమంటే, ఒకటే తిరుగుడు షణం తీరక వుండదు. ఎక్కడ ధడుచుకున్నావో! ఏమో!’

'అలాంటిదేమి లేదే!'

'కాసేపు కళ్ళుమూసుకుని పడుకో. అదే తగ్గిపోతుంది. మీ పెద్దవడినుందిగా. వెళ్ళి అడుగు ఏం సలహా చెపుతుందో!'

'పెద్దవారు మీరున్నారాగా! మీ సలహా కంటే మంచిది చెప్ప గలనా!' కాశ్యాయని వెంటనే అందుకుంది.

'మా అమ్మకు కూడా సలహా చెప్పగలదానివనే, నీ దగ్గరకు వెళ్ళ మంటోంది' యమున వ్యాఖ్యానించింది.

'నా సలహాలు విన్నవాళ్లు సుఖంగా కాపరాలు చేస్తునే వున్నారు.

'చూశావా అమ్మ చూశావా! ఏమంటుందో!' యమున గొంతులో గీరవచ్చింది.

పరమేశ్వరి ఉగ్రరూపం దాల్చింది. ఆ సమయంలో ఏం చేసేదో, ఏమనేదో ఆమెకే తెలీదు. అయితే ఏం? సనత్ అప్పుడే వచ్చి వున్నాడు. అక్కసంతా లోపల లోపల ఆణచుకుని, ఆవేశాన్ని చంపుకుని, చరచర కొడుకు దగ్గరకు వచ్చింది.

'విన్నావుట్రా! నీ పెళ్లాం ఎంత మాటందో!'

'ఏమన్న దేమిటి?'

'ఏదైనా అంటుంది. నీ వత్తాసు చూసుకుని '

'ఇంక నాకు చెప్పటం ఎందుకు? '

'అదేనా నీ సమాధానం '

'ఇంతకంటే కావాలంటే చెపుతాను '

'చేతకాని వాడివయిపోయావురా. ఒట్టి దద్దమ్మవయి పోయినావు పెళ్ళానికి ఇంత దాసుడవయి పోతావని అనుకోలేదు, కల్లోకూడా'.

'ఆ కష్టనష్టాలు నాకే కడుచే, నీ కెందుకు ఉక్రోశం'

'నువ్వు నెత్తిన ఎక్కించుకో ఏమన్నా చేసుకో, నా కెందుకు? యమునను అంటానికి దానికేమి హక్కుంది?'

'యమున కున్న హక్కే!'

'దానినోట్లో నాలిక వుందా! అదేమన్నా ఒకళ్లననే మనిషా! తన తీళ్ల అట్లా అయిపోయిందికదా అని నిత్యమూ కుళ్ళిపోతూ అది ఓమూరి అమోరిస్తూ వుంటే, నువ్వుకూడా దాన్నంటా వేమిటి?'

'నే నేమన్నానని ఇప్పుడు! మననోరు మంచిదయితే అవతలవారు నోరు కూడా మంచిదవుతుంది!'

'తల్లిదగ్గరేనా ఈ మాటలు'

'దీంట్లో దూషణేమీ లేదే!'

'అవును అంతా భూషణేలే!'

సనత్ కోరచూపు చూసి చర్రున వెళ్లి పోయాడు.

'ఇక వాణ్నిన్నా ప్రయోజనం ఏమీలేదు. దానికుంది ఉన్న పొగ రంతా. మగవాడు ఏదై నా అంటేమాత్రం, ఇంటికోడలు, అదేనాతీరు! ఇంతకీ నువ్వు చేశావు. ప్రతిదానికి పోసీలే పోసీలే అంటూ ఇంతవరకు తెచ్చిపెట్టావు' యమున సాధిస్తోంది.

'నేనేం చేశానవి నన్నంటావు? మాటంటే సమాధానం చెప్పటం చేతకాదు! చూడవే ఆమ్మా అంటూ నాదగ్గరకు వస్తావు చీటికిమాటికి, నీకు నోట్లో నాలికలేదు. అదన్న మాటకు సమాధానం చెప్పలేవు. అందరి వోళ్ళల్లోనూ నేనా నలగటం? ఈ సారినుంచి నాదగ్గరకురా చెప్పతాను, పరమేశ్వరి రొద్రంగా కూతురివంక చూసింది.

'అందరూ నన్ననేవాళ్లేలే...!' యమున తాపీగా కూర్చుని ఏడుపు మొదలుపెట్టింది.

ఈశ్వరయ్య మెల్లిగా లోపలికి వస్తున్నాడు. ఎదురుగా సనత్ నిటారుగా కనిపించాడు, క్షణం ఆగి మళ్ళీ ముందుకు ఆడుగువేశాడు.

'నాన్నా!...'

ఆయన చప్పున ఆగాడు. ఇద్దరూ వాకిట్లోకి వాళ్ళారు.

'...అయితే నీకు ఈ ఇంట్లో ఏమీ హక్కు లేదా! నువ్వు చెప్పింది ఏమీసాగదా! చెప్పు, నాకు ఏదో తేల్చి చెప్పే సెయ్యి. నువ్వు పెద్దవాడివి వున్నావని, నేను ఏమీ మాట్లాడటం లేదు. నాకు ఒక్కసారి చెప్పే సెయ్యి. నేనేమి కల్పించుకోనని. మిగతావిషయాలన్నీ నేను చూసుకుంటా. నేను అన్నీ చక్కపరుస్తా! కుమారుడు చిన్నవాడు, వాడిమనస్సు ఎవ్వరూ అర్థం చేసుకోలేక పోయారు. కాస్తంత నేను అర్థం చేసుకున్నా కూడా ప్రయోజనం లేకపోయింది. నువ్వేమీ మాట్లాడలేదు. మామయ్య ఎంత బాధపడివుంటాడు? ఆనాటిదృశ్యంమళ్ళా కళ్లలోకి వస్తే, ఒళ్ళంతా ఉడికిపోతుంది. నేనుకూడా అసమర్థుణ్ణిపోయి అందరి మాదిరిగానే చూస్తూ కూర్చున్నాను. నేను ఏమీ చెయ్యలేకపోయాను. కాని ఈనాడు నేను మళ్ళీ అట్లా కూర్చోను. నేనుచేసేది చేసి తీరుతాను. అయితే నేను ఏంచేసినా నీతో ఒక్క సారిగా ముందుగా చెప్పటం అవసరమని చెప్పు తున్నాను. అమ్మతో ఎన్ని సార్లుచెప్పినా ఒకటే, ఆవిడతత్వం మారదు. ఇక నువ్వు అంతేనా! లేక పోతే ఏమైనా మార్పువచ్చిందా? నువ్వు గట్టిగా నిలబడతానంటే నేనేమీ మాట్లాడను. లేదంటే నేను నిలబడతాను. ఈ రెండేముక్కలు...నాన్నా! బాగా ఆలోచించు...ఒక్కమాట. కుమారుడు రేపు వస్తున్నాడు. అమ్మతో కూడా చెప్పద్దు'...సనత్ గంభీరంగా తండ్రి ముందు నిలబడిపోయాడు.

ఈశ్వరయ్య నిశ్చేష్టుడయి సనత్ వంక తదేక దృష్టితో చూస్తున్నాడు. ఆయనలో, సనత్ ఊహించినంత పెద్దమార్పేమీ కనబడలేదు. కనీసం చలించినట్లు కూడా కనబడలేదు. ఏమిటిట్లా వున్నాడనుకుని కూడా పైకి నిబ్బరంగానే వుండిపోయాడు. తండ్రి దగ్గర్నుంచి ఏరకంగా సమాధానం వస్తుందో అని ఆదుర్దాపడుతున్న వాడల్లా, శిలావిగ్రహంలాగ నిలబడిపోయాడు సనత్.

ఈశ్వరయ్య ఏమీ మాట్లాడకుండానే వెళ్ళి పోయాడు లోపలికి. సనత్ బుర్ర గిర్రున తిరిగి పోయింది. కుమారుడు వస్తున్నాడంటేనూ ఏమీ మాట్లాడలేదు. తాను అంత తీవ్రంగా చెబుతుంటేనూ తొణకలేదు. ఎందుకు ఇంత నిబ్బరంగా వున్నాడా అని ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. సరాసరి లోపలికి వెళ్ళాడు. ఈశ్వరయ్యకు పరమేశ్వరి ఎదురుగా కనపడింది. ఆమె వంక అదోరకంగా చూశాడు. మిగతావాళ్లు ఇట్టే తప్పుకున్నారు.

'పెద్దవాడికి తెలిసింది.' అన్నాడు ఈశ్వరయ్య.

'ఎట్లా తెలిసింది?' ఆదుర్దాగా ప్రశ్నించింది.

'నువ్వు చెప్పావుటగా!' ఈశ్వరయ్య తొణకలేదు.

'నేనా! రామరామ! నానోటివెంబడి ఆ ప్రస్తావనే రాకపోతే, అడుగుదాం పదండి'

'అయిపోయిన విషయాన్ని అడిగి ప్రయోజనం లేదు. ఇకముందు చెయ్యాలిసిన కర్తవ్యమేమిటో ఆలోచించాలి అంతే!'

'ఈ నింద నామీదేమిటి, మీరే ఆలోచించండి'

'ఇంట్లోకి వస్తాడు. ఏం'

'మళ్ళీ మొదలేకాదండి మనం అన్నీ కళ్ళారా చూస్తే మాయె
ఎట్లాగంటు!'

'తప్పుతుందా మరి?'

'తప్పుతుందంటే తప్పనే తప్పుతుంది ఎందుకు తప్పదేమిటి?...'

'నువ్వు మాట్లాడేదేమీ నాకు అర్థం కావటం లేదు'

'మీరు ఇంతఇదిగా మెత్తబడిపోతారని నేను ఎన్నడూ అనుకోలేదు'

'ఇక నీతో వాగ్వివాదం పెట్టుకుంటే లాభం లేదు. నీఉద్దేశం ఏమిటో కచ్చితంగా చెప్పేసెయ్యి. తర్వాత నేను చేసేదేమిటో చేస్తాను'

'మీరు చేసేదేమిటో చేస్తే ఇక నేను చెప్పటం కూడా ఎందుకు మళ్ళీ!'

'అట్లా అయితే ఊరుకో, ఇంకా చెప్పటం కూడా ఎందుకు?'

'సరే అట్లాగే నోరు నొక్కుకుని కూర్చుంటా లెండి!'

'అమ్మా చిన్న వదిన కళ్ళు తెరిచిందే!' జ్యోతి చప్పున వస్తూ వస్తూ ఆగిపోయింది తండ్రిని చూసి.

'ఏమయిందేమిటి!' ఈశ్వరయ్య ఆశ్చర్యంగా కూతురివంక చూశాడు. 'ఏంలేదు. ఏంలేదు.' అంటూ వెనక్కు తగ్గిపోయింది జ్యోతి.

కళ్ళు తెరవగానే భర్త ఎదురుగా వచ్చి నిలబడ్డట్లు అనిపించింది కస్తూరికి. కళ్ళు గట్టిగా తుడుచుకుని చూసింది. అంతా తన భ్రమ. అయితే యేం. రేపు తన భర్త వస్తున్నాడు. ఎట్లావుంటాడో, ఆయన వస్తున్నాడంటేనే శరీరం గజ గజలాడిపోతోంది. ఇక నిజంగా ఆయనమూర్తి ఎదుట ప్రత్యక్షమవుతే ఉండబట్టగలదా! విపరీతంగా ఆలోచించుకుంటోంది. ఆలోచించు

కొన్న కొద్దీ, భయమేస్తోంది. అంతపిరికిగా ఉన్న సమయంలో ధైర్యం ఇవ్వగల ఔదార్యం ఎవరిలో ఉంది! అక్కయ్య చాలామంచిది. అక్కయ్యతో చెపితే, ఏమంటుందో! జ్యోతి ఎవ్వరితో నూ చెప్పవద్దన్నది. ఎట్లాగు! కస్తూరి తెగ మధనపడుతోంది, ఏదైనా గాని, తాను అక్కతో చెప్పని విషయంలేదు. ఆమె తనదగ్గర దాచినసంగతి లేదు. ఇది మాత్రం ఎందుకు చెప్పకూడదు అనుకుంది. జ్యోతి ఏమైనా అనుకోనీ, నేను అక్కయ్యకు చెప్పితిరుతాను. అనే దృఢనిశ్చయంతో కాత్యాయని దగ్గరకు వెళ్ళింది. కాత్యాయని కస్తూరిని చూసి క్షణంలో త్రుళ్ళిపడింది. "పాపం కలలో కనిపించగానే ఇంతగా కలవరపడిపోయింది. నిజంగానే వస్తున్నాడంటే ఎంత సంతోషపడుతుందో చెప్పే సేస్తాను. ఎట్లాగైనా ఏదో రకంగా తనభర్త వస్తున్నాడనే భావం కలిగింది. అది నిజమే అని చెప్పి ఆమె మనస్సు శాంతింపచేస్తాను." అని కాత్యాయని అనుకుంటోంది. కస్తూరి ఒకటి రెండు అడుగులు లేసిందో వేదో, కాత్యాయని ఆప్యాయంగా 'కస్తూరీ' అని పిలిచింది.

'అక్కా!...' అన్నది. గొంతులో గీరవచ్చింది. కాత్యాయని, బుజంమీద చెయ్యి వేసిదగ్గరకు తీసుకుంది కస్తూరిని.

'నీకల నిజమే:...' అన్నది ముక్తసరిగా. కస్తూరి తలవంచుకుంది.

'నిజంగానే కస్తూరీ!...నిజంగానే...మరిది రేపు వస్తున్నాడు...' అన్నది ఎంతో ఉద్వేగంతో.

కస్తూరి వంచిన తల ఎత్తలేదు, ఈ వార్త విని ప్రత్యేకంగా ఏ పళ్ళు వెయ్యనూలేదు. 'కస్తూరీ నిన్నే!...' మళ్ళీ పిలిచింది.

'అక్కా!...' అని తలెత్తింది కస్తూరి.

నిజంగానే వస్తున్నాడు. నేను అబద్ధాలు చెప్పటంలేదు. నావంక చూడు...నీకేమీ భయంలేదు. మేము వున్నాంగా!...

మొహాన చేతులు అడ్డం పెట్టుకుని కంట తడి పెట్టుకుంది కస్తూరి.

'ఎందుకు కళ్ళ నీళ్ళు? అదుగో ఆ త్తగారు వస్తున్నారు'...కాత్యాయని ఇట్టే లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

'అమ్మా! కస్తూరికి ఆ విషయం తెలిసినట్లుండే!' యమున విడ్డూరంగా వచ్చి చెప్పింది.

'ఎందుకు తెలీదు ఇంటిల్లి పాదికి తెలిసింది. చివరకు తెలిసింది మనకే! ' మీ నాన్నగారు నంగ నాచిలాగ నా దగ్గరకు వచ్చి ఎవ్వరికీ చెప్పొద్దని చెప్పారు. ముందరే పెద్ద కుమారుడికి చెప్పివచ్చారు. వాడికి చెబితే ఇంకా రహస్యం దాగేదేముంది? కాత్యాయనికి చెప్పతాడు. అది కాస్తా కస్తూరికి చెప్పి వుంటుంది. ఇంతకీ జ్యోతికి ఒక తైకే తెలీదు. అంతే. మన రహస్యాలు ఇంతేగా! దానికి తెలుస్తే, నాకు చెప్పలేదేం అంటుంది. దాని చెవిన కూడా వేస్తే సరిపోతుంది. ఎందు కొచ్చిన రహస్యం ' పరమేశ్వరి ఎంతో ఉక్రోశంగా అన్నది.

'అక్కయ్యా!' అంటూ జ్యోతి వచ్చింది.

'ఏమిటే? అక్కయ్యకు ఏం దాచిపెట్టావు చెప్పు...' అన్నది యమున.

'ఇటురా చెప్పతా!....'

'రహస్యమా!'

'ఏదో ఒకటి ఇటు రారాదు...ఏం లేదు...చిన్నన్నయ్య రేపు వస్తున్నాడుట. అమ్మకు చెప్పకు. చాలా గొడవవుతుంది...'

'నీ కెవరు చెప్పారే!...

'అదంతా నీకెందుకులే!...

'అహా! నాకు తెలుసు, నీకెవరు చెప్పారో!...

'తెలుస్తే అడగటం ఎందుకో!...

'నీ తెలివి తేటలల్లా నాదగ్గరే మీ వదిన్న దగ్గర చూపించు తెలుస్తుంది నీ మజా!'

'అవసరం వస్తే వాళ్లు నాకు లెక్క!...

'మాటలవరకే!...

'నువ్వు చూస్తావుగా!...

అమ్మా! జ్యోతికి కూడా తెలుసే!...

'ఎందుకు తెలీదే!...

'వాళ్ళ స్లాస్లు వేరే వున్నాయి, మనకు చెపుతారా చెందుతారా! వీమైనా గాని, ఎవరు యేమనుకున్నా సరే! నేను ఎట్లా వుండాలో అట్లా వుంటే సరిపోతుంది!...' పరమేశ్వరి ఒళ్ళంతా జలజల లాడిపోతోంది.

ఇల్లు అలంకరణంతా కాత్యాయనే పూనుకుంది. సనత్ ఇంట్లో కావలసిన ఏర్పాట్లన్నీ చేసి వుంచాడు. పరమేశ్వరి మొహంలో అకారణంగా హఠాత్తుగా మార్పు వచ్చినట్లు కనిపించింది. ఈశ్వరయ్య ముఖవంగానే ఊరుకున్నాడు. జ్యోతి ఎగిరెగిరి గంతులు వేస్తోంది 'చిన్నన్నయ వస్తునాడు' చిన్నన్నయ్య వస్తున్నాడు." అనుకుంటూ, కస్తూరికి సగం సంతోషం; సగం భయం. ఆమెకు ఏమీ అర్థం కావటంలేదు. ఆయన వచ్చిన తర్వాత ఎట్లా మెలగాలో ఎట్లా మాట్లాడాలో, అసలు ఎట్లా ఉంటారో,

యేమన్నా మార్పు వచ్చిందోలేదో—అంతా తమాషాగా ఆలోచించు కుంటోంది.

రైలు సేషనుకు సనత్ వెళ్లాడు. ఈశ్వరయ్య లోపల అరుగుమీద పడకకుర్చీ వేసుకుని తాపీగా పడుకున్నాడు. అతను పూర్తిగా అలసి పోయాడు; క్రుంగిపోయాడు. అతని మనస్సులో రకరకాలు ఆలోచనలు పోతున్నాయి. తీవ్రంగా వ్యధపడుతున్నాడు. గతాన్ని గురించి ఆలోచించుకుంటూ వర్తమానంలోంచి భవిష్యత్తులోకి తొంగిచూస్తున్నాడు. ఆయన వయస్సు తనని వేదాంతంలోకి దింపేసింది పూర్తిగా. ఏది ఎట్లా జరగాలో అట్లా జరిగిపోతుందిలే అనే ఒక భావానికి వచ్చేస్తున్నాడు.

అందరూ ఇంటిగుమ్మం ముందు నిలబడి ఆదుర్దాగా చూస్తున్నారు. కాస్తాంత వాకిట్లో చప్పుడవుతే సరి 'అదుగో అన్నయ్య వస్తున్నాడని' జ్యోతి ఇట్టేగంతు వేసి చెబుతోంది. ఇంటిముందు బండి ఆగనే ఆగింది, బండి లోంచి ముందరగా దిగాడు, సనత్.

'మని ల్లోచ్చింది. దిగు' అన్నాడు సనత్. ఈమాటలువిన్న నలు గురు నివ్వెరపోయారు.

'అవును మనిల్లే, దిగుమరి.' బతిమాలుతున్నట్లు అంటున్నాడు సనత్.

పర మేశ్వరికి కాళ్లుచేతులు ఆడటంలేదు. బండి దగ్గరకు పోదా మంటే ధైర్యం చాలటంలేదు. అక్కడే ఉండబుద్ధి పుట్టటంలేదు. సంధిగా వస్తూ పడి తన్నుకు పోతోంది. ఎట్లాగయితే గుమ్మందాటి బండి దగ్గరకు వెళ్ల టానికి ఉద్యుక్తురాలయింది.

కుమారస్వామి మెల్లిగా బండీదిగి నిలువునా నిలబడిపోయాడు విండుసూటుమీదవున్నాడు. తలకు మళ్లర్ చుటుకున్నాడు. చేతిలో నంచి

వుంది. కళ్లార్పకండా అటాగే చూస్తున్నాడు. ఎవరివంక చూస్తున్నాడో ఎవరికీ అర్థం కావటంలేదు. ప్రక్కనే నిలబడివున్న సనత్కు ఎటూ తోచటంలేదు.

'అబ్బాయి !' అంటూ ఆవురుమంది పర మేశ్వరి.

'అమ్మా !' అంటూ చప్పున కాళ్ల మీదపడ్డాడు కుమారస్వామి.

ఇప్పటికీ గాని, ఎవరిప్రాణాలు వాళ్లకు చేరుకోలేదు. అందరి ఆవే కాలూ చల్లారి నట్లయినాయి, కస్తూరికి అసలు మనస్సులో మనస్సులేదు. నిలబడిందన్న మాటే గాని చైతన్య రహితంగా వుండిపోయింది. భర్త నోటి వెంబడి ఆకా స్తమాట వినంగానే ఆమె ప్రాణాలు కుదటపడ్డాయి. అవును, నిజమే. పూర్తిగా తగ్గిపోయినట్లే అనుకున్నారు.

'వదినా !' అక్కయా!...జ్యోతి...నా న్నా!...క స్తూ రి...నా కస్తూరి నువ్విక్కడున్నావా! నా కోసం విరీక్షిస్తూ ఊర్మిళలాగ ఇక్కడ ఉండిపోయినావా కస్తూరి'...అంటూ కుమారస్వామి దగ్గరగా వెళ్ళ బోతున్నాడు,

'ముందర కాళ్లు చేతులు కడుక్కోరా!...' అంటూ సపత్ చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

'నా ఇంట్లో నాకు మర్యాదలు అక్కరలేదు. ముందర నా కస్తూరిని చూడనీ! నన్ను చూసి భయపడుతున్నావా! ఎంత పిచ్చిదానివి. నాకు పిచ్చి నయమయిపోయింది. ఇక నీకు పట్టుకుందన్న మాట ! 'వెర్రిగా చాలసేపు వవ్వాడు కుమారస్వామి.

ఎవరికి వారు భయపడిపోయి అట్లాగే స్వసానాలో నిలబడి పోయారు. చలనంలేదు. ఆ సమయంలో కస్తూరిని ఏంచేస్తాడో అని

అందరూ హాడలి పోతున్నారు. కస్తూరికి త్రాణలేదు. చైతన్యంలేదు. మూగదయిపోయింది. స్పర్శజ్ఞానం బొత్తిగా పోయింది. పెదిమ కదల్చలేదు. కళ్లు ఆర్పలేదు. మొహంకూడా మొద్దుబారిపోయింది.

'అమ్మా! కస్తూరికి నిజంగా పిచ్చి ఎక్కిందే! ఈసారి ఆసుప్రతికి దీన్ని పంపించండి నాకు బాగానే నయమయిందిగాని అసలు అక్కడ ఎంత పిచ్చివాళ్ళనయినా మంచివాళ్ళనుచేసి పంపిస్తారు. గొప్ప ఆసుప్రతి. నాకు నయమయి నేను బైటపడ్డానంటే ఇంత కంటే తార్కాణం ఏం కావాలి చెప్పు. మీరేమీ భయపడకండి. నేను ఉత్తరం ఇస్తా తీసుకు పోండి. కస్తూరిని చేర్పించి రండి. తప్పక నయమవుతుంది. అన్నయ్యా ఏమంటావు నువ్వు....'

'నిజమేరా నువ్వు చెప్పింది.'

'ఆ! అసలు విషయాన్ని నువ్వు గ్రహించావు అమ్మా! యమున క్కయ్య ఎక్కడ!'

'నీ ఎదురుగుండా వున్నదేగా!'

'అవునా! నేనూ అదే అనుకున్నానే! అక్కయ్యా, నీ మొగుడు దగ్గర్నుంచి ఎమైనా ఉత్తరం వచ్చిందా! అసలు అడుగుతున్నానే! అవుతే నువ్వేమీ అనుకోకుండా వుంటే ఒక మాట చెపుతాను నువ్వు నమ్మవులే నాకు తెలుసు. ఆయినా చెపుతాను ఏమిటంటే మీ ఆయనకుకూడా కాస్తంత పిచ్చివుంది. భయపడక. నయమవుతుందిలే! అదే ఆసుప్రతి ఏమిటే! ఆ పిచ్చినవ్వు' జ్యోతిని చూసి దభాలున అన్నాడు.

జ్యోతికి గుండె గుభేలుమన్నది.

'నీళ్లు పోసుకుందు గాని రా!' పరమేశ్వరి, కుమారుని చెయ్యి పట్టుకుంది.

'అవు నే ఆమ్మా నీళ్ళు పోసుకుని ఎన్నాళ్లయిందో! అన్నం తిని ఎన్నాళ్లయిందో!' త్వరగా నీళ్ళుపోసి అన్నం పెట్టు.'

'నెత్తిన దోరుపెట్టకుని మొత్తుకుంటే విన్నారూ. ఇప్పుడు ఏం చేస్తారో చెయ్యండి. ఇది నే భరించలేను.' పర మేశ్వరి భర్తనుచూసి ఆయాసపడుతోంది.

'నువ్వు భరించలేకపోతే నేనుభరిస్తాను. నువ్వు మెదలకుండా వూరుకుంటే సరిపోతుంది. అన్నీ చక్కబడిపోతాయి' ఈశ్వరయ్య తీవ్రంగా అన్నాడు.

కుమారస్వామి అన్నంముందర ఒకచే నవ్వు. గబగబ మాట్లాడేస్తున్నాడు. చివాయి న లేస్తాడు. మళ్ళీ చతికిలపడతాడు. ఒక తీరుగా వుండటంలేదు. అన్నీ వికటంగానే కనిపిస్తున్నాయి.

'వదినా! నువ్వు చాలా అందంగా వున్నావు'కాత్యాయనివంక గంభీరంగా చూస్తున్నాడు.

కాత్యాయని గజగజలాడిపోయింది. తన భర్త వంక భయంగా చూసింది. ఏమీతోచక తిక మకలాడి పోతోంది. కుమారస్వామి ధోరణి రెచ్చిపోతోంది. ఆపటానికి ఎవరికీ శక్యం కాకండా వుంది. సనత్ మొహం ఎర్రబారింది. చాలా ఉద్రేకపడుతున్నాడు. ఆక్షణంలో ఏమవుతుందో అని అందరూకూడా హడలిపోతున్నారు. ప్రాణాలు అరిచేతుల్లో పెట్టుకుని కూర్చున్నారు.

'యమున ఎక్కడ చచ్చింది? ఇదెందుకు మనకొంపలో! నీ మొగుడిదగ్గరకు నువ్వు లేచిపో! పో! అవతలకు'కుమారస్వామి చీదరించు కుంటున్నాడు.

పర మేశ్వరి ఏదో అందుకో బోతుంటే, 'ఇంతకీ నువ్వు చేశావు ఇదంతా. అసలు నువ్వు కొంపలోంచి పోతే సగం పీడ విరగడయి పోతుంది.' తల్లిని ఉరిమి ఉరిమి చూస్తున్నాడు.

తల్లీ, కూతురూ ఇద్దరు చప్పున-తప్పుకున్నారే కాని, లేకపోతే చేతిలో గ్లాసు వాళ్ళ మొహాన ముద్ర వేశేదే!

సనత్ కూడా చెడ్డ భయపడిపోయాడు, ఈశ్వరయ్యకు ఎటూ తోచటంలేదు. తానే కలగ చేసుకుని, 'భోజనాలముందర ఇవన్నీ ఎందుకురా? ముందర అన్నం తిను' అన్నాడు.

'నువ్వు నాకేమీ సలహాలు చెప్పక్కర్లా' కస్సుమన్నాడు కుమార్.

ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూసుకొని తలలు వంచేసుకున్నారు.

అతనంటే ఇంట్లో అంతా హడలుగా వుంది. ఎవ్వరూ ఏమీ మాట్లాడటంలేదు. దగ్గరకు రావటానికి భయంగా వుంది. ఇంట్లో సింహం వచ్చి కూర్చున్నట్లుంది. ఎవ్వరూ కూడా పెదిమ కదల్చటానికి విల్లేదు. నోరెత్తటానికి వీల్లేదు. ఎదురుమాట చెప్పటానికి ఎవ్వరూ సాహసించటం లేదు. నరికేస్తాను. చంపేస్తాను. ఇవే మాటలు. మెదులుతే చాలు మీద పడి మింగేస్తాడేమోనని హడలిపోతున్నారు. ఇక పిచ్చి తగ్గిందేముంది అనుకుంటున్నారు.

'నాకు మీరందరూ కూడా రాక్షసుల్లాగ కనిపిస్తున్నారు, నిజంగా మీరు మానవులు కారు, మానవరూపంలోని రాక్షసులు, ఇది నిజం నేను ఇవ్వాళ్ళినుంచి నిజమే చెపుతాను కాచుకోండి' కుమారస్వామి హుంకరిస్తున్నాడు.

'ఇది సంసారుల కొంపేనా! మీ అంతరాత్మలను అడగండి. ఒక్కొక్కరే వెళ్ళి అద్దంలో మొహాలు చూసుకోండి. మీ నిజ స్వరూపాలు బయట పడతాయి. మిమ్మల్ని మీరు మోసగించుకుంటున్నారు. నన్ను మోసగించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇదెన్నటికీ సాగదు. నేను పిచ్చివాణ్ణిగా వున్నప్పుడు మీరు మోసం చేశారు. ఇప్పుడు నేను మంచి వాణ్ణిపోయాను. ఇంకా నన్ను మోసగించలేరు. ఎవరైనా మోసగించటానికి సాహసించారా తల బ్రద్దలు కొట్టేస్తా!...' మీదిమీదికి వస్తున్నాడు.

'కుమారా!...' ఈశ్వరయ్య దైర్యం చేసుకుని పిలిచాడు, 'ఒక సారి ఇటురా నీతో ఓమాట చెప్పతాను'

'నా దగ్గర రహస్యాలేమీ లేవు. చెప్పేదేమిటో బాహుటంగా చెప్పే సెయ్యి...మనమంతా నిర్మోహ మాటంగా చెప్పేస్తాము. రహస్యాలు చెప్పము, రహస్యాలు వినము'

'నాన్న పిలుస్తుంటే ఓసారి వెళ్ళరాదూ!...'సనత్ అందుకున్నాడు.

'మీరందరూ నాకు శత్రువులే! మిమ్మల్నెవర్ని నమ్మను...వదినా నువ్వుచెప్పు'

వచ్చేది అమావాస్యట. పిచ్చిబాగా ముదిరి పోతుందిట. దీనికే వైనా ఏర్పాటు చెయ్యాలని ఆలోచిస్తున్నారు. కుమారస్వామి చూపులో కాని, వాక్కులో కాని తీవ్రమైన ఆందోళన భయం కనిపిస్తున్నాయి. పట్టకక్కం కావటంలేదు. నోటికెంతవస్తే అంత అనేస్తున్నాడు. వేరు పనేదీ లేదు. ఎవ్వరి మాటా లెక్కపెట్టటం లేదు. ఇల్లంతా భీభత్సం చేస్తున్నాడు; వణికించేస్తున్నాడు. మిట్ట మధ్యాహ్నమప్పుడు నలుగురూ సావిట్లో కూర్చున్నారు. తలుపులన్నీ బిగించేశారు. కూర్చోలో కుమార

స్వామి కూర్చున్నాడు. ఉపన్యాసం చెపుతున్నాడు. నలుగురూ తప్పని సరిగా వింటున్నారు. ఒకవిషయం కాదు ఒక లోకం కాదు ఒకచేదార, ఆగేటట్లులేదు. ఆవాగ్దాటి ఆ పిచ్చిలో అంతఇదిగా వస్తుందిగామాయి అని అనుకుంటున్నారు. శరవేగంతో మాటలు దొర్లిపోతున్నాయి. ఇంత ఉపన్యాసం, సారంకూడా 'నాకు పిచ్చి తగ్గిపోయింది. ఇప్పుడు నేను మామూలు మనిషిని ఇది మీరు గుర్తించాలి' అని. అంతకంటే ఏంలేదు. అందరిచేత బలవంతంగా తనకు పిచ్చికుదిరిందని ఒప్పించాడు. ఇంతలోకే హఠాత్తుగా తలుపు చప్పుడయింది ఎవరో కొడుతున్నట్లు. అందరూ అటువైపునే చూస్తున్నారు కాని, అందరూ లేవటానికి హడలి పోతున్నారు. కుమారస్వామి తానంతటతానే లేచి తలుపు తీశాడు.

ఎదురుగా చలపతి ప్రత్యక్షమయ్యాడు కళ్ళార్పకండా ఒకరి మొహం ఒకరు క్షణంపాటు చూసుకున్నారు.

'నీకు పిచ్చిబాగా నయమయినట్టుందే బావా!...' చలపతి వెకిలిగా నవ్వాడు.

'నాకు నయమవుతే యేం? ఈ ఇంట్లో ఇంకా నయమవాలనినవాళ్లు బోలెడుమంది వున్నారు '

'అవుతే ఒక్కొక్కరే ఆసుపత్రికి పంపించే సెయ్యి' ఇంకా చూస్తావే!

'నీ కోసమే ఆగా!'

'నాకోసము...' పక పక నవ్వుతూ 'అయితే నీకు పిచ్చి ఇంకా తగ్గలేదన్న మాట' అన్నాడు.

'అత్తగారూ!... మీరు ఎట్లాచెపితే అట్లాచేస్తా! మీరు ఎక్కడ సంతకం పెట్టమంటే అక్కడ సంతకం పెడతా! నా పెళ్లాన్ని నాకో

పంపించండి ఇదే నారికెస్టు ' చలపతి చేతులు నలుపుకుంటూ పర
మేశ్వరి దగ్గరకు వచ్చాడు.

'ఇదిగో అబ్బాయి! ఈశ్వరయ్య మాట అందుకున్నాడు.

'అబ్బాయి ఏమిటండీ! నేను పిల్లాణ్ణిటండీ! మామగారూ, మీరు
కూడా అంత చురుకైనగా చూస్తే ఇక ఈ ఇంట్లో నాకు గౌరవం ఇచ్చేదె
వరు?...చెప్పండి!

'నేను ఇస్తాను నీకు గౌరవం. ఎంత కావాలో చెప్పు ఎంత
కావాలంటే అంత ఇస్తాను. మొహా మాట పడక. ఇంటి అల్లుడివి చవట
లాగ వచ్చి దేబరిస్తున్నావా! నీ పెళ్లాన్ని నువ్వు తీసుకు పోలేవా?
కుమారస్వామి చలపతి మీదికి వచ్చాడు.

'ఏమిటోయ్ కొడతావా!

'అమ్మాయి బావ భయపడిపోయాడు నిజంగా కొడతా ననుకు
న్నాడు. ఒట్టి పిచ్చివాడు...'

'అందుకనే నాచేత ఆ స్తంతా రాయించుకుని నన్ను వెళ్ళకొట్టాలని
మీ అమ్మ...అదే...మా అత్తగారి యత్నం'

'యమునక్కాయ్! నీ మొగుడొచ్చాడే! ఇక మూట ముల్లే సద్దు
కోవే. ఏమిటే అట్లా చూస్తావు?'

పరమేశ్వరి కూతురివంక చూస్తోంది.

'నా పెళ్లాన్ని పంపించమంటే ఏమిటి అట్లా చూస్తారే! ఊరికే
నన్ను ఏడిపించకండి! నేను వంటరి వాణ్ణి. నన్ను త్వరగా పంపిం
చెయ్యండి'

'అవును పంపించే సెయ్యండి ఇంకా చూస్తారేమిటి!

'ఏమండీ ఈ ఉప్పలాయి ఈయన ఇప్పుడెందుకు దాపరించాడంట! ఇప్పుడేమిటిచేసేది? ఏమీ మాట్లాడ రేమండీ!...' ఈశ్వరయ్యను పురమాయిస్తోంది పరమేశ్వరి.

ఆయన మూగవాడయిపోయాడు. ఎటు అంటే ఏమీ తిప్పలు వస్తుందో అని ముఖావంగా ఊరుకుంటున్నాడు.

'మామయ్యా! మీరేనా చెప్పండి నాపెళ్లాన్ని రమ్మనమని చలపతి దీనాతిదీనంగా ప్రాధేయపడుతున్నాడు.

సనత్ ఎటూ మాట్లాడటంలేదు.

'నువ్వులేస్తావా! మెడపెట్టి వాకిట్లోకి గెంటనా! కుమారస్వామి ఉగ్రరూపందాల్చాడు. యమున చివాలున లేచి నిలబడింది. జ్యోతికూడా చప్పున లేచింది. పరమేశ్వరికి కాళ్లు చేతులు ఆడటం లేదు. ముగ్గురూ గబగబ లోపలికి వెళ్ళిపోయారు.

'ఇప్పుడెట్లాగే అమ్మా! ఆయన చేత అప్పుడే రాయించుకుంటే సరిపోయేది నువ్వు కూడ వెళ్ళిన తర్వాత రాయమంటే రాస్తాడుచే! పరమేశ్వరి కూతుర్ని అడుగుతోంది.

'అక్కడికి వెళ్ళిన తర్వాత రాయటం ఒట్టిదే! అయితే ఏం! ఏదో రకంగా నేను నిభాయించుకుంటానే!'

'అయితే నీకు కూడా కాపరం చెయ్యటం ఇష్టమేనా! ఆయనతో కూడా వెళతావా మరి!'

'మరి కుమారుడేమో అట్లా అంటుంటే ఏమన్నా చేస్తాడేమోనని భయంగావుందే!'

ఏం చేస్తాడేమిటి.'

'ఏమో! ఆ పిచ్చిలో కొడతాడో ఏమో!'

'అలోచనలు పూర్తికాలా? బైటకు వస్తారా, నన్ను రమ్మంటారా' కుమారస్వామి అప్పుడే లేవబోతున్నాడు.

గణాలున ముగ్గురూ సావిత్లోకి వచ్చిపడ్డారు.

చలపతి మొహం విప్పింది. ఆ సాయంత్రమే యమున చలపతితో వెళ్లేదాక కుమారస్వామి నిలబడలేదు; నోరు మూతపడలేదు.

ఈకొంప కేదో అనిష్టంవచ్చింది అనుకుంటోంది పరమేశ్వరి. కాత్యాయని లోపల లోపల బాగా సంతోష పడ్డది. ఇంటికి ఓ పీడ విరగడయిపోయిందని. ఈయన పిచ్చికూడా ఒకందుకు మంచికే వచ్చిందిలే అని సంతోషపడుతోంది. యమున యింట్లోంచి వెళ్ళిపోయి నప్పటినుంచి జ్యోతి ఒంటరిదయిపోయినట్లుగా అనుకుంటోంది. అక్కయ్య ఇంట్లో వున్నంత వరకు జ్యోతి అదో మోస్తరుగా వుండేది. ఇప్పుడేమో అక్కయ్య అత్తవారింటికి వెళ్ళినప్పటినుంచి, జ్యోతి వదినలమీద అదోరకమైన అసూయ ఏర్పడి పోయింది. మొహం చిట్లించుకుంటోంది. వాళ్ళతో మాట్లాడాలంటేనే ఎబ్బెట్టనిపిస్తోంది. మరదలు, వదిస్త మధ్య దూరం రోజురోజుకు పెరిగిపోతోంది. ఏమిటిట్లా మారిపోయింది. అనుకుంది కాత్యాయని. కస్తూరికి అసలు ఇంకో విషయమే పట్టటంలేదు. తన భర్త ఇట్లా ఇదయి పోయారేమా అని విచారపడుతూ కూర్చుంటుంది.

రాత్రి పది అవబోతోంది. కుమారస్వామి గదిలోంచి గణాలున తలుపులు తీసి కస్తూరి అని పిలిచాడు. కస్తూరి గుండె గుభేయమన్నది.

'సీతో మాట్లాడాలి. రా...' అన్నాడు.

పై ప్రాణాలు పైనే ఎగిరిపోయినాయి. ఒక మూల సిగ్గు, బిడియం, భయం ఏంచెయ్యాలో తోచటంలేదు. అట్లాగే నిలబడిపోయింది. చలనం లేదు. ఎవరికి వారు నివ్వెరపోతున్నారు. ఈ అర్థరాత్రి కస్తూరిని ఏం చేస్తాడో అని హడలిపోతున్నారు.

'దానివంట్లో బాగాలేదు. నిద్రపోనీ!...' అన్నాడు ఈశ్వరయ్య.

'ఏం రోగం వచ్చింది... నాకు తెలీదే!...' అంటూ దగ్గరగా వచ్చాడు. కస్తూరి చేతిని గట్టిగా పట్టుకుని గదిలోకి తీసుకుపోయాడు.

ఇవ్వాల రాత్రి ఏదో ఘోరం జరుగుతుందని అందరూ అనుకుంటున్నా కూడా ఎవ్వరూ కూడా ఏమీ చెయ్య లేక చిత్తరువుల్లాగ వుండిపోయారూ.

'ఏమండీ మీరన్నా ఆపండి'...కాత్యాయని భర్తను బ్రతిమాలింది. సనత్కు ధైర్యం చాలలేదు. తలుపులు ఫెడేలునుని వేశాడు.

అమ్మయ్య ఒక పీడ విరగడయిపోయిందిలే-అని పరమేశ్వరి పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచింది.

'అమ్మా నాకెందుకో భయమేస్తోందే! ' జ్యోతికి కళ్ళలో నీళ్లు వచ్చినాయి.

'నువ్వెందుకు ఏడుస్తావే పిచ్చిదానా! ఎవరికర్మ వాళ్ళనుభవిస్తారు పరమేశ్వరి ఊరడించింది.

చాలా సేపటిదాక నిద్రలుపోకుండా ఎవరికి వారు గదిలో ఏం గలాభా అవుతుందో అని నిరీక్షిస్తూ కూర్చున్నారు.

'కస్తూరీ...నీకు చాలా అన్యాయం చేశాను. నిజమే! ఈ కొంపలో ఉండలేకపోయాను...వీళ్ళందరూ నాకు శత్రువులుగానే కనిపించారు...

నిజంగానే ఆనాడు నాకు పిచ్చివెత్తింది. ఈ పిచ్చి నా శరీరంలో లోపంచేత కాదు, నా మనస్సు ఇదయి కాదు. ఈ కొంపలో ఆగం చూడలేక. పిచ్చివెత్తినమాట నిజమే! కనుకనే నేను నిలవదొక్కుకోలేకపోయాను. ఇవన్నీ భరించలేకపోయాను. మతి చలించినట్లయింది. నిజంగా పిచ్చి అని ఆసుపత్రిలో పారేశారు. నాకు పిచ్చిలేదని అక్కడ చెపితే అందరూ నవ్వుతారు. ఎవ్వరూ నమ్మరు. ఎందుచేతనో ఆపేరు రానే వచ్చింది. ఈ మిషతోనై నా ఇంటిని చక్కపెడదామని నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఒకటి సఫలమయింది. ఇక రెండోది చూడాలి. ఇక్కడ పాతుకుకూర్చున్న యమునను అత్తారెంటికి పంపించేశాను. నేను ఈవేషం వెయ్యకపోతే యమున ఈ జీవితంలో కాపరం చేసేది కాదు. చెయ్యనిచ్చే వాళ్లుకారు. ఇంకా రెండుమూడున్నాయి. నేను పిచ్చివాడులాగానే నటిస్తాను. మాట్లాడతాను. ఏమైనా వికృతంగా పనులుచేసినా గాభరాపడక. తెలిసిందా? ఈ విషయము ఇంకోళ్లకు తెలీకూడదు. జాగ్రత్త ఏమాత్రం పెకిపోక్కినా అన్నీ చెడిపోతాయి. నిన్ను చూస్తుంటే నాకు చెడ్డ జాలేస్తోంది. ఏం చెయ్యను చెప్పు. నిన్ను ఇంకా భయపెట్టదలుచుకోలేదు. నేను వచ్చి నప్పటి నుంచి చెప్పదామనుకున్నా కూడా, సమయం రాక ఊరుకున్నాను. నీకేవిధమైన భయంలేదు అర్థమయిందా? కస్తూరిని గట్టిగా హృదయానికి హతుకున్నాడు.

అప్పటికిగాని కస్తూరికి ఒక విధంగా ధైర్యంరాలేదు. తనను విడిచిపెట్టి, తనభర్త వెళ్ళిపోయినప్పుడు ఆమె మనస్సు ఏవిధంగావుందో ఊహించటం కష్టం. మొద్దుబారిపోయింది. నోటమాట లేదు. కళ్ళ నీళ్లు లేవు ఏమో! తాను కాపరానికి వచ్చింది. వచ్చిన కొద్దిరోజులకే ఇంట్లో పరిసీతులు అర్థమయిపోయినాయి. తనవాళ్ళని ఎవర్నికూడా అనుకోటానికి

వీలేకండా పోయింది. కాత్యాయనితో మాత్రం ఏమన్నా రెండుమాటలు మాట్లాడితే అంతే! అంతకంటే ఎవరితోను మాట్లాడేదికాదు. ఆ ఇంట్లో ప్రతివాళ్ళకు అసంతృప్తి వుంది. కారణాలు ఏమిటో తెలియవు. ప్రతివారు తమతమ మనస్సుల్లో తీవ్రమైన ఆందోళన పడుతూనే వుంటారు. అదంతా తనమీద చూపించేవాళ్ళు. తానుమాత్రం ఏం చేసింది. ఎవరిని నిందించింది. ఎవరి మార్గానికి తాను అడ్డం వచ్చింది? ఏం లేదు. కాని ఎందుచేతనో? కాని ప్రతివాళ్ళూ తనను చులకనగా చూసేవాళ్ళు. కారణం ఏమిటా అని అలోచించుకుంది. ఏంలేదు. తనభర్త అందర్ని మెప్పించాలనేవుద్దేశ్యంతో ఎవరినీ నొప్పించకండా ప్రయత్నం చేస్తూ రావటమే. దాంతో బాగా అలుసు ఎక్కువయిపోయింది. తన భర్తను ఆ ఇంట్లో ఎవరూ కూడా మనిషిగా పరిగణించేవాళ్ళేకాదు. ఇక తనకు గౌరవం ఏముంటుంది! ఏమీ అనటానికి వీలేదు. వీళ్ళిద్దర్ని చూసి నలుగురూ అసూయపడటమే! నిత్యము ఈసడింపులే! పొరుపుచూపులే! సూటిపోటి మాటలే! ఇవన్నీ భరిస్తూ వుండటమే తనపని. తన భర్తలో ఒక్కనాడు తీవ్రంగా మార్పు వచ్చేసింది. నలుగురూ ఉండగానే పెద్ద పెట్టున అరిచాడు. నలుగురూ హడలిపోయారు. అప్పటినుంచి అతనితీరే పూర్తిగా మారిపోయింది. తనకు పిచ్చిలేదు అని చెబుతూనేవున్నాడు. అయితే మాత్రం ఏం! అంతా పిచ్చివానిలాగానే మాట్లాడటం మొదలుపెట్టె! తన భర్తకు పిచ్చిఎత్తిందనే మాట వినటంతోనే గుండె ఆగినంత పనయింది అంతే. చప్పున మొద్దుబారిపోయింది. తన హృదయానికి పెద్ద దెబ్బతగిలింది. తనభర్తను ఆసుపత్రిలో చేర్పించటం, తర్వాత ఇంట్లో వినరాని మాటలు వినటం అంతా అయోమయంగా వుంది. ప్రాణాలతో వున్నదన్న మాటే కాని చైతన్యరహితం అయిపోయింది. ఎవరు ఏమన్నా, ఎవరు ఏంచేసినా, తాను బాధపడేదిలేదు; సంతోషించేది లేదు. తాను ఇట్లా అయిపోయినా నేమిటి

అని తానే ఆశ్చర్యపడింది. ఏమిటో అర్థంకాదు. పైకి చెప్పలేని వ్యధ. మూగ బాధ. తనభర్త మనస్సు అతి సున్నితము. అందరి బాధలూ తనబాధలే అనుకుంటాడు. ఎవరై నా కష్టపడుతుంటే చూసి ఓర్చుకోలేడు. అంత నాజూకు హృదయం. ఈ ఇంట్లోని కర్కశాన్ని చూసి తట్టుకోలేక పోయాడు. ఒకమూల యమున ఇక్కడే ఉండిపోయి. తనభ తను నానా మాటలు అనటం. జ్యోతి తన ఇష్టంవచ్చినట్లు ప్రవర్తిస్తూ నలుగురిచేత మాటలు అనిపించుకోవటం, ఈశ్వరయ్య తన చేతికి ఒక్కపైసా అందనీక పోవటం. డబ్బడిగితే నానామాటలు అనటం, దీనికి తగ్గట్టు అత్తగారు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడటం, సనత్ తెస్తున్న డబ్బు ఇంట్లో సరిపోక పోవటం, కుమారస్వామీమో ఇంకా సంపాదనలోకి దిగకపోవడం మహా ఘోరంగా పరిణమించింది. నరకంగా తయారయింది. ఒకరిని మరొకరు అర్థం చేసుకోకపోగా, ఒకరి ప్రవర్తనను ఒకరు విపరీతార్థాలు తీస్తూ వ్యాఖ్యానించడం, ఇంట్లో శాంతిలేకుండా చేసి పారేకారు నలుగురూ కలిసి. అయితే కుమారస్వామికి అంత నిర్భరమైన మనస్సులేదు. తెల్లారిలేస్తే ప్రతిదానికి చికాకుపడుతున్నాడు, ప్రతిదానికి కల్పించుకుంటున్నాడు. ప్రతి వాళ్ళను సంతోషపెట్టడానికి, తనకోర్కెలన్నీ ఉపసంహరించుకుంటున్నాడు. ఏంచేసినా, ఎంత ఇచ్చినా, ఇంకా తీసుకోవాలనే తాపత్రయం కాని అంతకంటే వేరేలేదు. తన ప్రవర్తనను సానుభూతితో ఆలోచించే వాళ్ళెవ్వరూ లేరు. తన మూలాన కస్తూరి తీవ్రమైన కష్టాలకు, బాధలకు గురి కావలసివచ్చింది. అదికూడా తానే మానసికంగా బాధపడాలసి వచ్చింది. రానురాను హృదయం దుర్బలం అయిపోయింది. మనస్సు చలించింది. అంతకంటే ఏంలేదు. 'అమ్మో! ఈ కొంపలో నేనుండలేను' అని పెద్ద పెట్టిన కేకపెట్టడం, తర్వాత క్రమంగా జరిగిపోయిన విషయా లన్నీ ఒక్కొక్కచే జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటోంది. కస్తూరికి అంతా ఆశ్చ

ర్యంగా వుంది. తన భర్తను ఆనాడు పిచ్చివాడని నలుగురు కలిసి తీసుకు పోయినప్పుడు తనకేమీ తెలీలేదు. మళ్ళీ తానుకూడా యీ ప్రపంచంలో ఒక మనిషిలాగ సంచరిస్తానని అనుకోలేదు. యీ నాడు భర్తయింటికి వచ్చినతర్వాత అతని ప్రవర్తన చూచినతర్వాత కూడ, నిజంగా పిచ్చినే భావించింది కాని! ఈమాదిరి అని ఎట్లా అనుకోగలదు. తనభర్త అనలు విషయం చెప్పేశాడు. అప్పటి మనిషికాదు, పూర్తిగా మారిపోయాడు. తనకు నిబ్బరమైన మనస్సుంది. తాను మెత్తగా వుంటే ఏం లాభంలేదని గ్రహించినట్టున్నాడు. ఈ మిషతో ఈ ఇల్లు చక్కబరుస్తే. అంతకంటె కావలసిం దేముంది!—అనుకుంటోంది కస్తూరి.

తలుపులు ఫెడేలుమని తెరుచుకున్నాయి. భయంకరంగా కుమార స్వామి గదిలోంచి బయటకు వస్తున్నాడు. మంచందగ్గరగా ముద్దయి కూర్చుంది కస్తూరి. కాత్యాయని గబగబ కస్తూరిదగ్గరకు వెళ్ళబోయింది. అతను కోరచూపు చూశాడు. చప్పున వెనక్కు తగ్గింది.

‘నాన్నా నీ దగ్గర డబ్బెంతుంది చెప్పు? నిలవేశాడు. ఈశ్వ రయ్య గుడ్లు అప్పచెప్పి నిలబడిపోయాడు.

‘పొద్దున్నె డబ్బు సంగతెందుకురా మొహం కడుక్కోపోయి పరమేశ్వరి కాస్తంత చనువు చేసుకుంది.

‘ఎవరై నా అడ్డం వచ్చారంటే నా ఒళ్లు నాకు తెలీదు. ముందరే చెపుతున్నా ’ హుంకరించాడు.

‘అట్లా నుంచుంటారేమిటండి! ఓమూల మీద మీదకు వస్తుంటేను, పారిపోండి ’ కేక పెట్టింది పరమేశ్వరి.

‘నే పరుగెత్త లే ననుకున్నావా?’

'నామాట విను. ముందర మొహం కడుక్కో' సనత్ మెల్లిగా
కుమారస్వామి చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

చేతిని గట్టిగా విడిచింపాడు. ఆ విడిచింపుకు సనత్ రెండు చుట్లు
గిరున తిరిగాడు.

ఈశ్వరయ్య చాలా భయపడి పోయాడు.

'ఇవిగో తాళంచెవులు తీసుకో' అంటూ గిరాటు పెట్టాడు.

జ్యోతి గుండెమీద చెయ్యి వేసుకుని నివ్వెరపోతూ చూస్తోంది.

'నువ్వు సంపాదించిం దేమీలేదు. అంతా మాతాత ఇచ్చిపోయిందే!
అనుభవించటానికి నాకూ హక్కుంది. ఇక ఒక్క పైసా నీకు దక్క
నీను : అన్నయ్యా నీకెంత డబ్బు కావాలంటే అంత ఇస్తా' సనత్ వైపు
తిరిగాడు.

సనత్ తలవంచుకుని నిలబడ్డాడు.

'వదినా! నీకే, మరి, మంచిచీర కొనిపెడతా!' కాత్యాయని దగ్గ
రకు ఒకడుగు వేశాడు.

'వీదెలాంటి అఘాయిత్యం చేస్తాడో' వీమో-అని భయపడి
పోతోంది పరమేశ్వరి. సనత్ ఒట్టి పిచ్చివాడు. తెల్లవన్నీ పాలనుకుం
టాడు. వీడికెట్లా నచ్చచెప్పటం. అమ్మో! కాత్యాయని కూడా సామాను
రాలు కాదు. ఈ కొంపమీదికి ఏం తెచ్చి పెడుతుందో!-అనుకుంటోంది.

డబ్బుతీసి విచ్చలవిడిగా ఖర్చు పెట్టేస్తున్నాడు. ఆ! అనేవాళ్ళు
ఎవ్వరూ లేకపోయారు. గారాబంచేస్తూ, తండ్రి దగ్గర చీకటి మాటికి
డబ్బు పుచ్చుకునే జ్యోతికి పెద్ద సంకటం వచ్చిపడింది.

అ ప్ప డూ యం తే

చీటికి మాటికి కాత్యాయనిమీద ఎక్కడలేనీ ఆప్యాయత, ప్రేమ చూపిస్తున్నాడు కుమారస్వామి. సనత్. కాత్యాయని మధ్యపొరుపులు సాగినాయి. కాత్యాయని నిత్యమూ తీవ్రంగా బాధపడుతోంది. కస్తూరి చూడపోతే తన భర్త ఇట్లా ఉన్నాడుకదా అని కించితకూడా ఏమీ బాధపడుతున్నట్లు కనబడటంలేదు, మరిది ఇట్లా అయిపోయాడే అని కాత్యాయని మాత్రం తీవ్రంగానే బాధపడుతోంది. అక్కయ్య తాపత్రయం, బాధ, ఆవేదన, చూస్తూ, కస్తూరి ఉండబట్టలేక పోతోంది. ఎట్లాగైనా పోనీ అక్కయ్యతో చెప్పితే సంతోషిస్తుంది. ఎవ్వరితోనూ చెప్పదులే! అనుకుంటోంది. ఒక మూల భర్తేమో గట్టిగా చెప్పనే చెప్పేశాడు. ఎవ్వరితోనూ కూడా తన విషయం చెప్పకూడదని, పోనీ అక్కయ్యతో చెపుతానని వారితో అంటే! అమ్మో! ఇంకేమన్నా వుందా! వద్దని అంటే ఎందుకు ఈ మధన? అక్కయ్య చాలా మంచిది. ఎవ్వరితోనూ చెప్పదు. తన మనస్సులోనే పెట్టుకుంటుంది. నా మీద అంతప్రేమ ఆప్యాయతలు చూపిస్తున్న అక్కయ్య క్షణ క్షణం అట్లా ఇదయిపోతూంటే చూస్తూ ఊరుకోవటం భావ్యంకాదు అనే నిర్ణయానికి వచ్చింది కస్తూరి.

కాత్యాయని ఎంతో ఆప్యాయంగా, జాలిగా, కస్తూరి దగ్గరకు వచ్చి కూర్చుంది. కస్తూరిని చూసి కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకుంది. వెంటనే ఎక్కడ చూసిపోతుందో అన్నట్లు డబగబ కళ్లు అద్దుకుంది. ఏం మాట్లాడాలో అర్థం కావటంలేదు. ఏమిటో చెప్పదామనవుతే వచ్చింది కాని, ఏమి చెప్పటానికి తోచటంలేదు, ఊరికే చూస్తూ కూర్చుంది.

'అక్కయ్య!...' అన్నది కస్తూరి.

'కస్తూరి...' అంటూ గట్టిగా తనదగ్గరకు తీసుకుంది కాత్యాయని పెద్దగా ఆయాసపడుతోంది. రొప్పుతోంది. చెల్లెల్ని ఎట్లా ఓదార్చాలో

అరంకాక సతమతమయిపోతోంది. ఎట్లా ఇక వీళ్ళజీవితం అని ఆరాట పడుతోంది. ఇక మరిదికి పిచ్చి నయమయ్యేటట్లులేదు. చూడపోతే అది వరకుకంటే బాగా ముదిరినట్లుగానే వుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఎందుకు ఇంటికి తీసుకువచ్చినట్లు? అంతా అర్థరహితంగా కనిపిస్తోంది. ఇంకా ఎన్నాళ్లంటే తగ్గుమొహం పట్టేను! అంతవరకు కస్తూరి ఏమవుతుంది? రకరకాలుగా ఆలోచించుకుంటూ దుఃఖపడుతోంది కాత్యాయని.

'అక్కయ్యా! నీతో ఒకమాట చెప్పనా' అన్నది కస్తూరి.

కస్తూరి మొహంలో అదివరకు ఎన్నడూ తానుచూడని సంతోషం కనిపించింది.

'ఏమిటి?' అన్నది కాత్యాయని కళ్ళు పెద్దవిచేసి.

'ఎవ్వరితో చెప్పకూడదు, బావగారితో కూడా చెప్పకూడదు...'

'ఊ...అట్లాగే!...'

'అట్లాగే అంటేకాదు నాకు కచ్చితంగా మాటివ్వాలి'

'చెప్పనంటున్నాగా! ఇంకెట్లా చెప్పాలి!'

'మీ మరిదికి పిచ్చిలేదు పిచ్చి నయమయింది. అసలు పిచ్చే లేదు...'

కస్తూరికి కూడా ఏదో అయిందని భయపడింది కాత్యాయని, విడ్డూ రంగా చూస్తోంది.

అక్కయ్యా, నేను నిజంగా చెపుతున్నాను. పిచ్చివారులాగ నటిస్తున్నారు. అంతే! అట్లాఉంటే కాని ఈ ఇంట్లో పరిస్థితులు ఒక దరికిచేరవు అని చెప్పారు నాకు. ఎవ్వరితో ఈ విషయము చెప్పొద్దన్నారు. నీతో ఒక్కదాంతోనే చెపుతున్నాను, పైకి పొక్కిందంటే అంతాచెడిపోతుంది! కస్తూరి నవ్వింది.

కాత్యాయనికి అంతా అగమ్యగోచరంగా వుంది. కస్తూరి చెప్పింది నిజమా? లేక కస్తూరికి కూడా పిచ్చి ఎక్కిందా? చప్పున నిర్ధారణచేసుకో లేకపోతోంది.

'నిజంగానా కస్తూరీ!'

'అవును నిజమే. నాకు చెప్పారు.'

'నాకేమి అర్థం కావటంలేదు కస్తూరీ నిజంగానా!'

'నీతో అబద్ధం చెపుతానా! ఇంత ఇదిగా తాను వుండకపోతే వదినగారి కాపరం కుదటపడేది కాదుట'

'అది నిజమే! అవుతే మంచిపని చేస్తున్నాడులే! అమ్మయ్య ఇప్పటికి నాకు ప్రాణం తెరిపి అయింది. నిత్యమూ నాలో నేను తగని బాధపడ్డాననుకో! మరిదిని చూస్తుంటే నాకు చెడ్డభయమేస్తోంది. ఎవరితో చెప్పేదీకాదు. నీతో చెప్పదామనుకుంటే మరింత పిరికిదానివయిపోతావు. అసలు నిన్ను చూస్తుంటేనే నాకు జాలేస్తుంది. ఇంతపెద్ద నాటకమే ఆడుతున్నాడు. జాగ్రత్త...' కాత్యాయనికి ఇప్పటికిగాని కొంచెం శాంతించలేదు.

'ఆడపడుచులమీద నీ ఆఘాయిత్యం ఏమిటిరా! త్యమి తరిమి దాన్ని వెళ్ళకొట్టావు. ఇక దీనిజోలికి వస్తున్నావు.' పరమేశ్వరి ఎంతో అక్కసుగా అంటోంది.

'ఇది చేస్తున్న నాటకం ఏమన్నా తెలుసా నీకు?' కుమారస్వామి గట్టిగా గద్దించాడు.

'నాటకమా! ఇదెక్కడ ఉప్పలాయి వచ్చిపడిందంట'

'ఏ సంబంధం తెచ్చినా నాకు అక్కర్లేదని ఇక్కడే తిష్టవేసి కూర్చుందామనుకుంటున్నావా! ఆ సంబంధం కనక చేసుకోనన్నావో! ఏ అర్థరాత్రివేళో వచ్చేసి పీకె పిసికేస్తాను. దాంతో పీడ విరగడయి పోతుంది' కుమారస్వామి జ్యోతివైపుకు గుడ్లు రుమి చూశాడు.

జ్యోతికి గుండెల్లో రాముపడ్డట్లయింది. ఈ పిచ్చిలో అన్నంతపని చెయ్యనే చేస్తాడేమో కూడా అని రాత్రిళ్ళు కంటినిండా నిద్ర పోనేపోవటం లేదు. కళ్ళ ఓమూల భగభగ మండిపోతున్నా కూడా మేలుకునే కూర్చోబోతోంది. నిద్రపోయి ఎన్నాళ్ళయిందో అనిపిస్తోంది. రోజురోజుకు చిక్కి పోతోంది. బాగా దిగులుపడిపోయింది. అన్నం ముట్టుకోవటంలేదు. పరమేశ్వరి కూతుర్ని చూసి కుమిలిపోతోంది.

'అమ్మో! నా కంఠం పిసికేస్తున్నాడే!' అంటూ గభాలున నిద్ర మంచంలోంచి లేచింది హఠాత్తుగా జ్యోతి.

'ఎక్కడే అమ్మ? ఎక్కడే?' అంటూ పరమేశ్వరి పరుగెత్తు కుంటూ వచ్చింది. కలొచ్చింది. కలలోనే అంత హడలిపోతే ఇంకా విజంగానే చేస్తే.

'ఈ కొంపలో నువ్వింక ఉండలేవమ్మ! పెళ్లి చేసుకుని అత్తా రింటికి వెళ్లి సుఖపడు' తెగరొప్పుతోంది పరమేశ్వరి.

'నువ్వాడింది ఆట...పాడింది పాటనా! నోరు మెదపండి, ఏం చేస్తానో!' పెద్ద కర్రతీసుకుని నిలబడ్డాడు కుమారస్వామి.

కస్తూరి గుప్పెట్లో ప్రాణాలు పెట్టుకుని గబగబ గదిలోకి పరుగెత్తింది. సనత్కు నిజంగా భయమేసింది. గాభరాపడ్డాడు. ఎంచెయ్యాలో తోచలేదు ఆ కర్రతో ఏవరిని బాదుతాడో ఏమో! ఇంకా ఒక్కక్షణం

వీణ్ణి ఇంట్లో ఉంచటానికి వీల్లేదు. నలుగుర్ని పోగుచేసి సంకెళ్ళు వేసి మళ్ళా అనుపత్రికి సంపాలసిందే! తగ్గిందంటే తగ్గిందనుకున్నా. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇంట్లో ఉండటానికి వీల్లేదు అనుకున్నాడు.

'కాత్యాయనీ...నాకేమి తోచటంలేదు. వాడికి పిచ్చిలేదు. ఇంట్లో పరిస్థితులకు తట్టుకోలేక అట్లా అయిపోయాడేమో అనుకున్నా. మొన్న ఇక్కడికి వచ్చేటప్పుడు కూడా సరిగ్గా ఉన్నట్టే అని తోచింది...ఇప్పుడు! పరిస్థితి చూస్తుంటే మహాభయంకరంగా వుంది. వాడికి నిజంగా పిచ్చే. బాగా ముదిరిపోయిందికూడ. ఇక ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇంట్లో ఉంచితే చాలా ప్రమాదం, నలుగుర్ని పిలిచి ఓదార్హానికి తీసుకురావాలి.' సనత్ బయలుదేరబోయాడు.

'ఏమండీ! మిమ్మల్నే! కాస్త ఆగండి. కాసేపు ఆగితే ఆయనే సర్దుకుంటాడు'

'ఏమిటి సర్దుకునేది? ఇంకొంచెం ఆలస్యం అవుతే ఎవరి బుర్ర బ్రద్దలవుతుందో'

'ఆరేంకాదండి నే చెపుతున్నాగా ఆగండి'

'జ్యోతిష్యం చెపుతున్నావా ఏమిటి?'

'నిజం చెపుతున్నానండి...ఆయనెవ్వర్ని కొట్టడంకాదు!'

'నీకేమన్నా చాదస్తమా ఏమిటి? ఓమూల వాడు పిచ్చెక్కి ఇదవు తుంటే?'

'...పిచ్చి కాదండి...మరి...ఆయనకు పిచ్చిలేదండి...'

'మరి నీకు నాకూనా పిచ్చి?'

'మీకోమాట చెవుతా ఎవ్వరికీ చెప్పకండి. చాలా రహస్యం. కుమారస్వామికి పిచ్చిలేదు. ఇంట్లో పరిస్థితులు చక్కపెట్టటానికిట్లా నాటకం, కస్తూరి నాకు చెప్పింది.'

'అ!... ఏమిటి...' సనత్ చప్పున నిలబడి పోయాడు.

అవును నిజం. కస్తూరి చెప్పింది... ఇంత ఇదిగా వుంటేగాని ఇంట్లో పరిస్థితులు ఒక దారికిరావు, కొన్నాళ్ళు ఇట్లాగే వుంటాను, అని చెప్పాడు...

చప్పున సనత్ తమ్మునిదగరకు వెళ్ళాడు. కుమార్ చేతిలో కర్రతో ఎదురుగావున్న స్తంభాన్ని గట్టిగా కొట్టాడు. జ్యోతి దద్దరిల్లి పోయింది.

'నేను పెళ్లి చేసుకుంటా పెళ్లి చేసుకుంటా' అని లోపల లోపల గొణుక్కుంది.

సనత్ అట్లాగే చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. కొంత సేపయిన తర్వాత కుమారస్వామి శాంతించి లోపలకు వెళ్ళి పోయాడు. పరమేశ్వరికి ఒళ్ళు కంపరం పుట్టుకొస్తోంది. ఆ ఇంట్లో ఒక్కక్షణం ఉండటానికే బుద్ధి పుట్టడంలేదు. ముళ్ళమీద వున్నట్లుంది. ఇక జ్యోతి కూడా ఆ ఇంట్లోంచి వెళ్లిపోయిన తర్వాత, ఇంట్లో తన అన్నవల్లెవ్వరా—అని దిగులుపడుతోంది. ఇంకే ముంది? కోడళ్లిద్దరూ కలిసి తనను ఏంచేస్తారో ఏమో— అని భయపడిపోతోంది.

మర్నాడు మూడు నిమిషాల్లో జ్యోతి పెళ్ళి నిశ్చయమయిపోయింది. పరమేశ్వరి కళ్ళు అప్పచెప్పి కూర్చుంది.

జ్యోతికి పెళ్లయినప్పటినుంచి కుమారస్వామిలో ఎంతో మార్పు వచ్చినట్లనిపించింది. ఆమార్పు చూసి ఈశ్వరయ్య ఆలోచించడం

మొదలు పెట్టాడు. నిజంగా వీడికి పిచ్చేనా, ఇదంతా నాటకమా అని. భార్యతో ఈ విషయము చెప్పడామా వద్దా అని ఆలోచించుకుంటున్నాడు. పరమేశ్వరి కుమారుని చూసి ఆశ్చర్య పోతోంది. ఆమెలో కూడా ఏమో మార్పు వచ్చినట్లుంది.

'ఏమండీ అబ్బాయిలో ఏదో మార్పు వచ్చినట్లుగా కనిపిస్తోందండీ. అదివరకున్న ఉద్ధృతం అంతా తగ్గిపోయినట్లుంది. అసలు నిజంగా పిచ్చి ఎత్తినట్లేనా? ఏమన్నా వేషం వేశాడంటారా?'

'ఏమో! నాకుకూడా అదే అనుమానంగా వుంది' ఈశ్వరయ్య ఆలోచనగా అన్నాడు. పరమేశ్వరికి రోజు రోజుకు బాగా అనుమానం ఎక్కువయింది. కస్తూరి కాత్యాయని ఇద్దరూ కూడా అతగా రంపే ఆప్యాయంగానే ఉంటున్నారు. పరమేశ్వరి కూడా ఎంతో ఇదిగానే ఉంటున్నది.

ఏమిటి ఈమెలో ఇంత మార్పు వచ్చిందేమిటని కోడళ్ళిద్దరు అనుకుంటున్నారు. ఏమైనా అన్నీమంచికే వచ్చి నాయనీ అనుకుంటున్నారు. సనత్ మనస్సు పూర్తిగా శాంతించింది. ఆ ఇల్లుచూడపోతే అంతా స్వర్గంగా కనిపిస్తోంది. ఈశ్వరయ్య ఆప్యాయంగా అబ్బాయి అని పిలుస్తున్నాడు. పరమేశ్వరి కూడా ఎంతో ఇదిగానే వుంటోంది.

నలుగురు సావిట్లో కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. కుమార స్వామి మాత్రం తలుపులు వేసుకుని గదిలో కూర్చున్నాడు.

'భగవంతుని దయవలన అబ్బాయికి పిచ్చి తగ్గిపోయినట్లే!' పరమేశ్వరి అన్నది.

విచ్చివాడు

'ఏమో ఆ ఉద్ధృతం తగిపోయిందే కాని... మళ్ళా ఎట్లా వుంటుందో!' ఈశ్వరయ్య అందుకున్నాడు.

'కళాకళలు వేళావేళలు తగడమేమిటి! హెచ్చట మేమిటి! మళ్ళీ ఎప్పుడు ముంచుకొస్తుందో తెలీదు' సనత్ తన అపనమ్మకాన్ని సూచనగా నన్నాడు.

'నా కవుతే చాలా భయమేస్తోంది' మళ్ళీ ఏవేళ్ళప్పుడు ఎట్లా మారుతుందో అని 'కాత్యాయని బింకంగా అన్నది.

కస్తూరి ప్రక్కకు తిరిగి వస్తున్న నవ్వును ఆపుకుంది 'ఏమో ఆడదాని అదృష్టమంటారు. ఇదంతా కస్తూరి చలవనే' పరమేశ్వరి అన్నది.

తలుపులు గభాలున తెరుచుకుని కుమారస్వామి వచ్చేస్తున్నాడు. మొహంలో చిరునవ్వులు తాండ మాడుతున్నాయి. కళ్ళు విప్పారి వున్నాయి. అతి విదానంగా వస్తున్నాడు. కస్తూరికి నవ్వాగలేదు. కాత్యాయని మరిదిని చూచి తలవంచుకుంది.

సనత్ తమ్మునివంక చూస్తున్నాడు.

ఎవ్వరూ కూడా ఏమీ మాట్లాడటంలేదు. అందరూ నివ్వెరపోయి కుమార స్వామి వైపు చూస్తున్నారు.

కుమారస్వామి నిబ్బరంగా అడుగులు వేస్తూ వస్తున్నాడు. తల్లి దగ్గరకువచ్చాడు. గభాలున తల్లి పాదాలమీద పడ్డాడు.

అ వ్యూ హా యం తే

అ వ్యూ హా యం తే

'అమ్మా! క్షమించు నువ్వే నా పిచ్చి తగించావు నన్ను మంచి వాణ్ని చేశావు నన్ను మంచివాణ్ని చేశావు' కళలోంచి జలజల నీకు శాలాయి.

'అబ్బాయి !' పరమేశ్వరి కుమారుని రెండు చేతులు పట్టుకుని రేవదీసింది.

'కుమారుడికి పిచ్చి తగ్గిపోయింది : ' వెళ్లిగా కేకపెట్టింది పరమేశ్వరి.

(భా ర తి)